

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 21444

гр., 16.06.2023 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 165 СЪСТАВ, в закрито заседание на шестнадесети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: КРАСИМИР В. СОТИРОВ

като разглежда докладваното от КРАСИМИР В. СОТИРОВ Гражданско дело № 20221110171020 по описа за 2022 година

ОПРЕДЕЛИ:

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ .../ ...

16.06.2023г., гр.....

Софийски районен съд, 165 граждански състав, в закрито заседание, проведено на 16.06.2023г., в следния състав:

Председател: Красимир Сотиров

като разглежда докладваното от съдия Красимир Сотиров гр.д. №71020 по описа за 2022г. на СРС, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.130 от ГПК.

В съда е постъпила искова молба от Е. А. Д., чрез адв.Д. Д. от САК, срещу баща ѝ А. А. К. и срещу приобретателя М. Н. М., с която се иска да се признае за относително недействителна по отношение на ищцата преди прекратяването на съсобствеността на сделка на разпореждане с 11/16 ид.ч. от правото на собственост върху Апартамент №6, находящ се в гр....., с идентификатор по КККР на гр....., съгласно Заповед №РД- 18-49/16.09.2015г., съгласно НА за прехвърляне на ид. ч. от недвижим имот срещу задължение за гледане и издръжка и при условие на запазено право на ползване №180/30.12.2021г., том II, н.д. №358/2021г. на Нотариус, рег. в НК, район на действие: СРС. Изложени са съображения, че ответникът А. К. не се явява наследник по закон на съпругата си, починала на 04.04.2012г., поради фактическото прекратяване на сключения граждански брак, поради което е налице частична недействителност на горната сделка.

В срок е постъпил отговор на искова молба от ответниците, чрез адв.А. Д. от САК, с който се оспорва допустимостта и основателността на исковата претенция по подробно

изложени аргументи.

Правните изводи на настоящия съдебен състав са следните:

Съгласно тълкувателната практика на ВКС, с оглед систематичното място на чл.76 ЗН и граматичното тълкуване на нормата се приема, че основната ѝ защитна функция касае само сънаследниците в спора относно ликвидиране на съсобствеността, породена при наследяване. Актът на разпореждане на сънаследник, изцяло или отчасти, с отделна сънаследствена вещ следва да се приеме като относително недействителен по право. Разпоредителната сделка е действителна, валидно обвързва страните по нея, поражда желаните и целени от тях правни последици и има действие спрямо третите лица. Актът на разпореждане със сънаследствена вещ, изцяло или отчасти, е непротивопоставим по отношение на останалите сънаследници, доколкото с разпоредената вещ не се изчерпва наследството и не се касае за хипотеза на разпореждане по чл.212 ЗЗД, или е налице хипотеза на извършени разпореждания от всички сънаследници със сънаследствения им дял, или разпореждането е между тях. ВКС приема, че в съдебния исков процес за ликвидиране съсобствеността, възникнала по наследяване или при иск за собственост относно нейното съществуване, сделката може да се обяви за недействителна по чл.76 ЗН по искане на сънаследника, който не желае в делбата да участва приобретателят по нея. Правото на сънаследника да иска прогласяване на относителната недействителност по чл. 76 ЗН може да се упражни само в първата фаза на делбения процес - по арг. от чл. 279 ГПК /отм./, под формата на инцидентен установителен иск или с правоизключващо възражение. Спорът по чл.76 ЗН се явява преюдициален и обуславящ спора за собственост и в делбения процес, тъй като с решението по чл.282, ал. 1 ГПК, /отм./ следва със силата на пресъдено нещо да се разреши спора за страните съделители, титуляри (съпритежатели) на правото на собственост. Разпоредителната сделка, извършена в нарушение на чл. 76 ЗН, не нарушава императивно правило, установено в защита на публичния ред и добрите нрави, а накърнява отношенията между ограничен кръг лица - сънаследници и приобретател по сделката. Тази недействителност има ограничен обхват, няма действие по отношение на всички, затова на нея не могат да се позовават лица, които не са страни по сделката или сънаследници. Онзи от сънаследниците, който се е разпоредил изцяло или отчасти със сънаследствена вещ, е легитимиран да отговаря по иска за прогласяване на недействителността и да понесе санкциите на закона, доколкото някой от останалите сънаследници упражни правото си по чл. 76 ЗН, при извършване на разпореждането той е изразил воля, която валидно го обвързва с другата страна по сделката, а при прогласяване на недействителността отговаря по чл. 189 и сл. ЗЗД.

В по- новата си практика ВКС приема, че позоваване на относителна недействителност по чл. 76 ЗН извън делба може да извърши сънаследник, спрямо когото приобретателят на идеална част, прехвърлена му от друг сънаследник, предяви претенции по чл. 31, ал. 2 ЗС, по чл. 32, ал. 2 ЗС или с когото не може да постигне съгласие за управление на общата вещ - чл. 32, ал. 1 ЗС. Ако сънаследникът избере предявяването на отрицателен установителен иск като начин да отблъсне евентуални настоящи или бъдещи претенции на приобретателя, то относителната недействителност следва да бъде предявена чрез отделен иск, съединен с отрицателния установителен, който иск да е насочен срещу прехвърлителя и приобретателя на съответната идеална част. Чрез възражение относителната недействителност по чл. 76 ЗН може да бъде предявена само в производството по съдебна делба или в исково производство по спор за собственост, в който участват и двете страни по оспорената сделка. Преюдициално позоваване на тази недействителност, извършено от ищец по отрицателен установителен иск за собственост спрямо приобретател на идеална част от наследствен имот, не може да бъде разгледано от съда, предвид ТР № 1/2004 г. на ОСГК на ВКС. Ако относителната недействителност по чл. 76 ЗН е единственото основание, с което ищецът по отрицателния установителен иск за собственост обосновава интереса си от водене на иска, то този иск е недопустим.

В делбения процес се доказва и съществуването на брачна връзка, в случай, че тя има значение за делбата. Установителен иск за прекратяването на сключен граждански брак поради фактическа раздяла на съпрузите, предявен от трето лице не е допустим. Способите на прекратяване на гражданския брак са изчерпателно предвидени в чл.44 от СК.

В чл.78, ал.4 от ГПК е предвидено право на ответника на разноси и при прекратяване на делото. При прекратяване поради недопустимост на иска, както и при оттегляне или отказ от иска, предприети по незаявена и неустановена причина, разноските за производството, в т. ч. и тези на ответника, се възлагат на ищеца.

Така мотивиран, на основание чл.130 от ГПК, съдът

О П Р Е Д Е Л И:

ВРЪЩА искова молба с вх. №290195/29.12.2022г., от Е. А. Д., срещу А. А. К. и срещу М. Н. М., по която е образувано гр.д. №71020/2022г. по описа на СРС, 165 граждански състав, като процесуално недопустима.

ПРЕКРАТЯВА производството по делото.

ОСЪЖДА Е. А. Д., ЕГН: *****, да заплати на основание чл.78, ал.4 от ГПК, на А. А. К., ЕГН: ***** и на М. Н. М., ЕГН: *****, сумата от 3000 /три хиляди/ лв., представляваща сторени деловодни разноси.

Определението подлежи на обжалване пред СГС в едноседмичен срок от връчването му на ищеца.

Да се връчи препис от определението на ищеца.

Районен съдия:

Съдия при Софийски районен съд: _____